

Evergreen

Cesta k obnovitelným zdrojům otevřena?

V tomto čísle: **S Rozárií Haškovcovou nejen o větrné energetice** | Fotoreportáž z exkurzí do divočiny | Týdny pro krajину pohledem účastnice

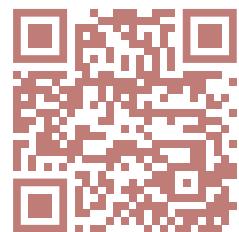
7.G

Už 33 let se věnujeme environmentálním a sociálním tématům. Zasazujeme je do širších souvislostí, ať už politických, ekonomických, či obecně kulturních.

**Podpořte Sedmou generaci
do příštího ročníku**

Předplatné: sedmagenerace.cz/obchod

web: sedmagenerace.cz, Facebook: 7generace, Instagram: [sedmagenerace](https://www.instagram.com/sedmagenerace/)

Editorial

Milé podporovatelky a milí podporovatelé Hnutí DUHA,

ačkoli v přírodě přichází období, kdy se vše chystá k zimnímu spánku, náš letošní podzim v Hnutí DUHA naopak překyaruje aktivitou.

Povolební dění s sebou přineslo ohrožení pro ekologické úspěchy, kterých se v předchozích letech podařilo dosáhnout. Na Ministerstvo životního prostředí mají nastoupit Motoristé, kteří plánují zrušit CHKO Soutok a podporovat spalování uhlí na úkor zdraví a peněz českých občanů.

S některými z vás jsme se proto už potkali na největší ekologické demonstraci v novodobé historii, která se konala 19. října na pražských Hradčanech. Podnikáme i mnoho dalších kroků, které mají přicházející vládu přesvědčit, že ochrana přírody a spravedlivá energetická transformace jsou pro Česko a jeho budoucnost zásadní. Obávám se ale, že za českou přírodu budeme muset v následujících letech společně bojovat i dál.

Sílu nám k tomu mohou dodat i články tohoto Evergreenu, které se ohlížejí za tím, co jsme už společně dokázali. Martin Voráč rekapituluje 25 let

exkurzí do české divočiny, na kterých můžete na vlastní kůži zažít, jak vypadá a funguje příroda bez lidských zásahů a proč je tak důležité ji chránit.

V rozhovoru se spisovatelkou Ester Dobiášovou vzpomínáme na Týdny pro krajinu, které letos proběhly už po osmadvacáté. Náš energetický expert Jiří Koželouh zase hodnotí, co se nám v posledních čtyřech letech podařilo prosadit v české energetice.

Naopak do budoucnosti se dívá Rozárie Haškovcová. Cestu, jak nepřispívat ke změnám klimatu, vidí ve snáhách jednotlivců o systémové změny nebo třeba ve větrné energetice. Držme si společně palce, aby se nám systémové změny k lepšímu dařily i v následujících letech.

Naději a spokojenost vám
do nového roku 2026 přeje
Zuzana Szabó Lenhartová

Obsah

4	Aktuality Novinky Události Co by vám nemělo uniknout	18	Čtvrtstoletí umění provázet přírodou Autor: Martin Voráč
6	Vysvědčení z energetiky pro končící Fialovu vládu Autor: Jiří Koželouh	24	V remizku je divočina Průvodce divočinou pro všechny malé i větší zvídavce Recenze: Ilona Musilová
10	Vděčnost, pestrost i veganské vdolky – to vše jsou Týdny pro krajinu Rozhovor s Ester Dobiášovou	26	Kde jste nás mohli vidět
14	Každý z nás je v něčem dobrý – pojďme toho využít! Rozhovor s Rozárií Haškovcovou	28	Potvrzení o daru

● CHKO Soutok ochráněn

Na začátku listopadu zamítl Ústavní soud stížnost 35 poslanců z Hnutí ANO na zřízení CHKO Soutok. Moravská Amazonie, jak je oblast také nazývána, je výjimečná tím, že představuje největší komplex jinak mizející lužní krajiny ve střední Evropě. Najdeme tu mimo jiné i mokřady chráněné Ramsarskou úmluvou.

Jak se u soudu ukázalo, většina námitek vůči vyhlášení chráněné krajinné oblasti byla spojena s miliardářem Františkem Fabišovicem. Ten je významným sponzorem Motoristů a také vlastníkem soukromých pozemků, které na území leží a před vyhlášením byly zvažovány pro výstavbu rodinných domů. Pokud by v Soutoku nebyla vyhlášena ochrana, pravděpodobně bychom přišli o přírodně cenné Slovácké lúky. Vítězství Soutoku je proto významným krokem pro českou přírodu i pro všechny, kterým na ní záleží.

● Plán na pestrost

Vláda schválila plán, jak zvrátit úbytek pestrosti v krajině. Z našeho území za posledních čtyřicet let vymizely desítky druhů rostlin a živočichů a další jsou v kritickém ohrožení. Například [druhů ptáků zemědělské krajiny](#) za tu dobu ubylo o celou třetinu!

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR na období 2026–2050, jak zní celý název plánu, má za úkol dlouhodobý úbytek biodiverzity zastavit, a naopak se postarat o to, aby byla posílena ekologická stabilita. Součástí strategie je akční plán s konkrétním rozdělením úkolů mezi orgány státní správy. Nyní bude na zodpovědnosti nového ministra životního prostředí, aby se plán podařilo naplnit do roku 2030.

● Dobré zprávy z energetiky

Díky emisním limitům a neúnavné práci našich kollegů i dalších nevládních organizací se snižují toxicke emise velkých uhelných elektráren. Na základě odborných připomínek ve správních a soudních řízeních se nám podařilo prosadit zkrácení výjimek, emisní strop a také závazné ukončení provozu uhelných elektráren Počerady, Chvaletice a Ledvice. Počerady a Ledvice teď například vypustí do ovzduší o 532 kilogramů rtuti méně.

Pomohli jsme také prosadit zákon, který urychlí povolování staveb elektráren využívajících některé obnovitelné zdroje energie. V praxi půjde hlavně o větrné elektrárny. Více se o tomto tématu dočtete v hlavním článku Jiřího Koželouha.

Vysvědčení z energetiky pro končící Fialovu vládu

Náš expert na energetiku a změnu klimatu Jiří Koželouh se ohlíží za čtyřmi roky vlády Petra Fialy z pohledu modernizace české energetiky. Pozitivních změn se stalo hned několik – od spuštění komunitní energetiky až po plán na ukončení spalování škodlivého uhlí do roku 2033. Zásluhu na těchto změnách v legislativě připisujeme celému týmu energetických expertů z Hnutí DUHA, kteří se tématu dlouhodobě věnují, upozorňují na rizika a iniciují řešení vhodná pro lidi i přírodu. Přečtěte si, co se povedlo a jaké výzvy na naše kolegy v dalších letech čekají.

Během vlády Petra Fialy přijal český parlament sérii změn v zákonech, které zjednodušují výstavbu a instalaci obnovitelných zdrojů energie (OZE), umožňují sdílení energie, její ukládání i chytré řízení spotřeby. Vzhledem k tomu, že nastává nové volební období, je důležité dodat, že na klíčových změnách našla minulá koalice shodu s opozičním Hnutím ANO, Piráty a v některých případech i s SPD. Ostatně sérii legislativních změn pro rozvoj OZE zahájila novelou zákona o podporovaných zdrojích energie v roce 2021 předchozí vláda Andreje Babiše s podporou tehdejší opozice.

Hnutí DUHA nebylo jen pasivním pozorovatelem, ale aktivním hybatelem celé řady těchto změn. Současně jsme pečlivě hlídali, aby změny zákonů nepřinesly naopak poškození životního prostředí a přírody nebo neférové zisky uhlím firmám. Nyní je nutné, aby nová vláda v odstraňování bariér pro rozvoj OZE pokračovala a přijatá opatření zavedla do praxe. Nejen vzhledem k účasti Motoristů, kteří sní o návratu uhlí, to bude náročné. Role Hnutí DUHA bude proto stejně důležitá jako v předchozích pěti letech – a možná ještě důležitější.

Zákony, které otevírají cestu obnovitelným zdrojům

Pojďme ale popořádku. Naděje na skutečnou modernizaci energetiky se začala otevírat v roce 2020. Tehdy Babišova vláda předložila [novelu zákona o podporovaných zdrojích energie](#), která vracela po mnoha letech možnost provozní podpory pro větrné a fotovoltaické elektrárny, o což usilovalo i Hnutí DUHA. Novelu ve finálním znění v září 2021 definitivně [odhlasovali](#) poslanci a poslankyně Hnutí ANO, ODS, KDU-ČSL, TOP 09, STAN a některí jiní. Další změny legislativy však minulá vláda nestihla, i když jí vypršely termíny dané směrnicemi Evropské unie. Musela to tedy dohánět vláda následující. Ale alespoň je

od té doby pro větrné elektrárny vypisována podpora formou aukcí, tedy soutěžení o státem požadovaný výkon nových elektráren, kdy vyhrává ten, kdo nabídne nejnižší cenu. Pokud bude v budoucnu cena elektriny vyšší, provozovatel budou naopak platit peníze do státního rozpočtu.

[Novela energetického zákona \(Lex OZE I\)](#) předložená vládou Petra Fialy v září 2022 zvýšila hranici, do které není nutné mít na fotovoltaiku stavební povolení ani licenci na výrobu elektřiny, a sice z 10 na 50 kW. To už odpovídá například elektrárně na střeše pořádné školní budovy. Větší obnovitelné zdroje typu větrných turbín deklarovala novela jako veřejný zájem a zařadila je do kategorie technické infrastruktury, kterou je možné stavět i bez výslovného zakotvení v územním plánu. Novelu v prosinci [odhlasovaly](#) všechny strany v Poslanecké sněmovně a v lednu 2023 ji potvrdil Senát.

Přelomový zákon o komunitní energetice

Po intenzivních přípravách dorazil v červnu 2023 do Poslanecké sněmovny jeden z nejpřelomovějších zákonů. Další [novela energetického zákona \(Lex OZE II\)](#) znamenala pro spotřebitele elektřiny nejvýraznější změny od roku 2006, kdy došlo k liberalizaci trhu a lidé si mohli začít vybírat svého dodavatele. Dle této novely je nově možné elektřinu sdílet i bez obchodníka – buď v rámci energetického společenství, nebo jeden na jednoho (či v malé skupině) coby tzv. aktivní zákazníci. Pro obce, firmy i domácnosti to znamená nové příležitosti, možnost spolupracovat na pokryvání energetických potřeb a větší odolnost proti výkyvům trhu. Na přijetí novely panovala v Poslanecké sněmovně opět shoda: v prosinci 2023 [pro ni hlasovaly](#) všechny koaliční i opoziční strany.

Schválení novely předcházel v roce 2022 vznik Unie komunitní energetiky, která se podílela na přípravě a prosazení návrhu. Hnutí DUHA ji založilo společně s expertní

skupinou Frank Bold. Nyní sdružuje desítky členů z řad obcí, místních akčních skupin, firem a spolků. Český „zákon o komunitní energetice“ je kvalitní i v evropském srovnání a do sdílení energie se po roce od spuštění této možnosti v srpnu 2024 zapojilo padesát tisíc výrobců a odběratelů, zejména fotovoltaik, ale už i první větrná elektrárna. Zaregistrováno je nyní již 49 energetických společenství.

Přesto všechno čelí komunitní energetika především ekonomickým překážkám, které z části překonal další úspěch Unie komunitní energetiky – spuštění investičního programu KOMUNERG. Právě dotační expert Hnutí DUHA Ondřej Pašek vedl v Unii práce na vývoji a prosazování tohoto nového programu.

Novela energetického zákona Lex OZE III předložená v březnu 2024 přinesla další významné změny, například rozšíření možností využívání akumulace energie a poskytování flexibility (tedy přizpůsobování spotřeby výrobě) i její agregace (spojovalení jednotlivých odběratelů nabízejících flexibilitu do jedné skupiny, která už může významně přispět ke stabilitě elektroenergetické soustavy). Zakotvila však také tzv. kapacitní mechanismy, jejichž účelem je podpora výstavby elektráren na zemní plyn. Novela prošla až po velkých diskuzích v březnu 2025. Hnutí DUHA prosadilo, že z novely vypadla podpora uhelných elektráren, kterou navrhovala poslankyně Hnutí ANO Berenika Peštová.

Limit pro uhelné elektrárny

Mezitím už probíhala další novelizace (nejen) energetického zákona, známá jako Lex plyn, která byla předložena 20. prosince 2024 skupinou koaličních poslanců včetně ministra průmyslu Lukáše Vlčka (STAN). Zpočátku by se však hodilo spíše pojmenování Lex uhlí, protože novela obsahovala možnost dotace uhelných elektráren. V Hnutí DUHA dlouhodobě upozorňujeme na ekologická a ekonomická

rizika uhelných elektráren a upozorňovali jsme i nyní. Nakonec tedy došlo k úpravě a zákon obsahuje opravdu jen nouzovou pojistku a velmi limitovanou možnost udržet provoz uhelné elektrárny, pokud by nebyla jiná možnost.

Novela navíc zařadila větrné elektrárny do kategorie „stavby pro energetickou bezpečnost“ a přinesla první krok k vyřazení neperspektivních projektů obnovitelných zdrojů z dlouhých front na kapacitu sítě, což by mohlo otevřít možnosti připojit do sítě nové, životaschopné záměry. Ve finálním hlasování 25. června 2025 pro novelu hlasovalo sice jen osm poslanců ODS, ale zato ji podpořilo Hnutí ANO, SPD, Piráti, TOP 09, STAN a většina KDU-ČSL.

Zákon, který urychlí využívání OZE

Na závěr parlament schválil návrh nového zákonu o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie. Zákon umožňuje

zahájit vymezování tzv. akceleračních oblastí, kde nedochází ke střetu s ochranou přírody a dalšími veřejnými zájmy. Od počátku jsme se věnovali pravidlům pro akcelerační oblasti, iniciovali jsme [odbornou pozici ekologických organizací](#) a koordinovali pracovní skupinu nevládních organizací z oblasti ochrany přírody i ochrany klimatu. Hlídali jsme přísné principy ochrany přírody v rámci vymezování i využívání akceleračních oblastí – chráněná území i druhy, stejně jako významné krajinné celky zůstanou chráněné. V akceleračních oblastech by povolování větrných a velkých fotovoltaických elektráren mělo probíhat velmi rychle a bez komplikací.

Zákon byl společným dílem ministerstev průmyslu, místního rozvoje, a zejména neoficiálního lídra Ministerstva životního prostředí. Předložen byl až v květnu 2025, ale po dohodě koalice s Hnutím ANO a Piráty byl [schválen hned v prvním čtení 3. června](#). Proti bylo jen SPD. Senát následně zákon schválil 2. července.

Přes velký posun v zákonech, které jsou nejstabilnějšími pilíři, a dokonce překonaly původní cíle, nebyla vláda dostatečně ambiciozní ve stanovení cíle pro obnovitelné zdroje, které má zmíněná legislativa zajistit. Národní klimaticko-energetický plán stanovil nižší cíl, než jaký je český ekonomicky využitelný potenciál rozvoje výroby z domácích obnovitelných zdrojů. Plán je naopak nereálně optimistický ohledně rychlosti a ceny výstavby nových jaderných reaktorů. Co se týče spalování uhlí pro výrobu elektřiny a tepla, plán správně

ukotvil jeho ukončení nejpozději v roce 2033. Ministerstvo životního prostředí také spustilo důležité dotační programy, například na zateplování domů s bonusem pro nízkopříjmové domácnosti.

Obnovitelné zdroje vs. Motoristé

Poslední čtyři roky přinesly opravdu výrazné zlepšení zákonů pro rozvoj OZE, byť v některých případech nedošlo k tak velkému pokroku, jaký je potřeba. Fialova vláda byla tlačena energetickou krizí a termíny pro překlopení evropské legislativy, které často vypršely už za předchozí vlády. Všechny klíčové vládní novely podpořilo Hnutí ANO, Piráti a některé i SPD. To je důležitá zpráva pro veřejnost, protože lidé mohou nyní od nové vlády právem očekávat pokračování.

Další odstraňování bariér pro rozvoj OZE a zavádění již přijatých změn zákonů do praxe – například vymezení akceleračních oblastí – je opravdu nutné. Čekáme však komplikace, protože jak Motoristé, tak SPD na obnovitelné zdroje ideologicky útočí. Motoristický předseda Petr Macinka navíc otevřeně vyhrožuje destrukcí Ministerstva životního prostředí, které je pro modernizaci energetiky stejně důležité jako Ministerstvo průmyslu a obchodu. Hnutí DUHA tedy bude mít plné ruce práce. Ale věřím, že společně s vámi a díky vaší podpoře to zvládneme. Pokud se to povede, projde česká energetika v příštích letech velkou pozitivní změnou.

■ Rozhovor s Ester Dobiášovou

**Vděčnost, pestrost
i veganské vdolky –
to vše jsou Týdny
pro krajinu**

Na Týdny pro krajину jezdí každý rok už celé desetiletí. Šest let pracovala v Hnutí DUHA jako obsahová specialistka v kampani Zachraňme lesy a koordinátorka kampaně Tohle žeru. Pak si ji zavolalo téma ochrany zvířat. Ráda se toulá přírodou a často ji zkoumá skrz objektiv fotáku. Píše pro Týdeník Respekt, Deník Referendum nebo pro Sedmou generaci. Brzy vyjde její další kniha *Úžasná domácí zvířata: hravá, chytrá, svá*. Je zvyklá klást otázky a zpovídat ochránce a ochránkyně přírody, ale tentokrát si zkusila opačnou roli. Jak ji Týdny pro krajину zocelily? V čem vnímá jejich největší sílu? A co všechno se díky nim naučila?

Co pro tebe Týdny pro krajину po těch deseti letech znamenají?

ED: Pro mě jsou hlavně vystoupením z komfortní zóny. Celý rok pracuji hlavou, píšu a sedím u počítače, zatímco tady pracuji v terénu a mezi lidmi. Fyzická práce bývá náročná, ale je to skvělá posilovna – po týdnu jsem silnější, zocelenější a do kopce, do kterého jsem dřív funěla, teď výběhnu se psem dřív než můj partner.

Je to pro mě také škola ekologie. Potkávám se s odborníky, kteří akci vedou, ale i s těmi, kteří nám zadávají práci nebo pořádají přednášky. Díky nim jsem se hodně posunula v environmentálních tématech, zvlášť na začátku, kdy jsem do nich teprve pronikala.

A nakonec je pro mě důležité sbližování s lidmi skrze práci. Práce v krajině vytváří otevřený prostor s chvílemi ticha i sdílení. Mám čas být sama se sebou, něco promyslet a pak to probrat s ostatními. Cestou z práce nebo po ní trávíme dlouhé chvíle spolu, spojení společnou zkušeností a hodnotami.

Co dalšího pro tebe znamená vystoupení z komfortní zóny?

ED: Tím, že jsem introvertka, je pro mě vystoupením z komfortní zóny už jen to, že jedu mezi lidi, které neznám. Na každém týdnu je jich různé množství, většinou více než méně.

Jaká skupina lidí se tam obvykle sejde?

ED: Skupina je vždy pestrá, což je na ní fascinující. Jsou to lidé rozdílní v tom, jaké jsou osobnosti, jak se projevují, jakým způsobem přistupují k práci i jaké zastávají profese. Vedle vás pracuje třeba meteorolog, designér, zahradní architektka, průvodce v lesní školce nebo učitelka v dětském domově. Zkrátka lidé různého věku s různými životními zkušenostmi. Jezdí tam třeba šedesátníci sedmdesátníci, ale i lidé o deset let mladší než já. Pestrost je tedy výrazná a je to velký benefit.

Kdo byla Ester před Týdny a kdo je Ester po nich?

ED: Změna je velká a důvodů je hodně. Když jsem se Týdnů účastnila

poprvé, bylo to v období, kdy jsem začala objevovat environmentální téma. Tou dobou už jsem se hodně zajímala o zvířata, ale byla jsem pasivní. Vstup na Týdny pro krajину pro mě byl takovým otvárákem pro seznamování s neziskovým sektorem v Česku, s pomocí přírody a krajiny a aktivním zapojováním. Postupně jsem se stávala aktivnější ochránkyní, každý rok o kousek.

Hlavní zlom nastal během třetího ročníku, kdy jsem Hnutí DUHA nabídla pomoc s vedením webu Česká divočina, čímž jsem mohla trochu odlehčit tehdejšímu koordinátorovi Martinu Mášovi. Oni souhlasili a já jsem se z dobrovolnictví přesunula k brigádě. V průběhu let jsem se pak i díky Martinově důvěře vypracovala krok za krokem až na hlavní úvazek.

Koho jsi na Týdnech pro krajину potkala?

ED: Vždy jsem potkávala přátelské lidi a některé z nich potkávám opakovaně. Ale až před dvěma lety jsem se dala dohromady se skupinou lidí, se kterými se pravidelně vídám jednak na letním turnusu, a jednak se potkáváme i mimo dobrovolnictví, třeba třikrát ročně spolu strávíme víkend.

Jak se za tu dobu změnil tvůj vztah k české přírodě a půdě?

ED: O této otázce jsem docela přemýšlela, ale pořád na ni nenacházím odpověď. Do těch deseti let se totiž prolíná spousta vlivů. Nejlépe umím popsat svůj vztah k přírodě na příkladu chození a spaní venku v terénu. Krajině důvěruji, umím si v ní najít místo na přespání a cítím, že jsem jí přijímaná. Vnímám pocit bezpečí a důvěru ve zvířata, vím, že se jich nemusím bát. Můj vztah k přírodě se také

mění skrze fotografování. Člověk se v přírodě zpřítomňuje a sleduje, jak například působí světlo na listy. A také se mění čtením knih.

Během těch let se bezesporu proměnila moje představa o ochraně přírody. Dříve jsem přijízděla na Týdny s tím, že ji jdeme chránit, ale postupně se v mé mysli spíše upozadila role člověka a zvýšila se důvěra v sílu přírody samotné a respekt vůči ní. Často jedu pomáhat v prvé řadě lidem, kteří v ní dlouhodobě hospodaří. A v ně mám velkou důvěru. Konkrétně na Šumavě, kde jsme nejblíž divoké přírodě a kde napravujeme historické chyby.

Hádám, že jde o lidské chyby.

ED: Přesně tak, chyby lidí, kteří tu během studené války odvodnili rašeliniště, aby postavili pásmo plotů z ostnatého drátu a nemohlo se utíkat přes hranice z Československa do Německa. Dnes tu národní park Šumava zavodňuje rašeliniště, znova nechává meandrovat řeky a navrací je do původních koryt. To mi dává zatím největší smysl, protože vím, že jakmile se tahle práce udělá, už se do krajiny nebude sahat.

Jak vnímáš práci venku, když je nevlídnno?

ED: V ubytovně v Jeseníkách byl malý krb. Když pršelo (a ten týden pršelo hodně), namáčkla jsem se vždycky odpoledne blízko krbu a sušila si u něj věci. Z oblečení se krásně kouřilo a opravdu se to vysušilo. Náročnější pro mě bylo, když jsem věděla, že se pohodlně nevyšpím. Na jesenickém ubytování nejsou posteče a to je pro mě asi největší diskomfort. Ale o to větší cítíte vděčnost, když se vyspíte. Já jsem zrovna první noc spala s kamarádem venku na verandě. Začalo pršet, a tak jsme museli utéct dovnitř. Ale další noci už byly nádherné a bez deště. Člověk si najednou nastaví docela nízkou úroveň komfortu a je vděčný za vše, co není horší.

Daří se ti tuhle vděčnost přenést i do běžného života, když se vrátíš domů?

ED: Já mám „štěstí“, že se nám doma často vypíná kotel a z teplé sprchy se může rychle stát velmi studená sprcha, takže tím si to často

připomínám. Téma vděčnosti mám velmi ráda a myslím si, že si jej kultivuji a je ve mně zakořeněno i skrze zážitky z putování venku nebo i díky Týdnům. Přijde mi skvělé, když je zima a prší, protože vím, že to navýší můj prožitek vděčnosti. A nakonec přece vždycky uschnu a bude mi zase teplo!

Takže jsi nikdy nebyla rozmrzelá natolik, že by ses chtěla sbalit a odjet?

ED: Jeden rok jsem jela na dva turnusy a myslím si, že jsem to přehnala a měla jet jen na jeden. Ne že bych byla rozmrzelá, ale neměla jsem sociální náladu. Už ve vlaku, kde se lidé stmelovali, jsem zarputile seděla u okýnka a dělala, že já na Týdny nejedu a že neexistují. Pak jsme šli ještě dlouhou cestu na ubytování, držela jsem se vzadu a ostatních si moc nevšímala. Večer jsem si místo cimbálu šla lehnout a prožívala jsem hodně introvertní asociální chvilku. A pak se projevila síla Týdnů a lidí. Na druhý den jsem zaslechla, že se jedna z dobrovolnic chystá do Afriky pomáhat slonům. To mě zahřálo a začala jsem se vyptávat. Ostatní mě okamžitě zahrnuli do party, i když jsem byla předešlý den docela odtažitá. Automaticky jsem se stala součástí skupiny. Dali mi prostor být sama a dostat se do kolektivu pomaloučku a svým tempem. Přijali mě a byli přátelští.

Nebo se mi stalo, že jsem byla rozmrzelá a kamarád mi usmažil veganské vdolky, protože ví, že je mám ráda. Když jsem ty vdolky ochutnala, všecko se rozplynulo a zůstala jen vřelost. Takto prostě Týdny fungují.

Díky za rozhovor a ať se daří!

i Protože je Ester vášnívou čtenářkou a v Hnutí DUHA spoluzaložila čtenářský kroužek, požádala jsem ji o tipy na oblíbené knihy o přírodě. Třeba vás nějaké zaujmou:

- **Ka-shiang Liu** – *Očima malé poletuchy*
- **Luděk Čertík** – *Spolu, nezkrotní: Eseje ze živého světa*
- **David Abram** – *Stávat se zvířetem: Pozemská kosmologie*
- **Per Jensen** – *Zvířata nejsou bez citu*
- **David Haskell** – *Utajený les*

■ Rozhovor s Rozárií Haškovcovou

Každý z nás je v něčem dobrý – pojďme toho využít!

Rozárie Haškovcová je jednou z nejvýraznějších environmentálních osobností, která propojuje vědu, aktivismus a každodenní život, boří stereotypy o ekologii a ukazuje, že udržitelnost může být moderní, inspirativní a dostupná. Na sociálních sítích ji sleduje přes 150 tisíc lidí. Díky ní postupně zjišťují, že ochrana životního prostředí není jen nutnost, ale hlavně příležitost žít lépe a uvědoměle. Rozárie získala Cenu Josefa Vavrouška v kategorii Ekozásek roku, ocenění za občanskou angažovanost v oblasti klimatu a také Czech Social Awards 2024 v kategorii Generace Z. Její instagramový profil *shluk.buněk* představuje ekologická téma zábavnou, praktickou a edukativní formou, která propojuje vědecké poznatky s každodenními tipy. Aktuálně studuje politiku životního prostředí na prestižní univerzitě v Paříži Sciences Po.

Na rozhovor jsi přijela přímo z jednání s Andrejem Babišem. Společně se zástupci ekologických neziskových organizací jste s ním mluvili o nominaci Petra Macinky na post budoucího ministra životního prostředí. Pověz nám o tom víc.

RH: Opravdu jsem přijela přímo odtam, takže jsem ještě neměla příležitost vše vstřebat. Jsem ráda, že s námi pan Babiš mluvil. Jsem příjemně překvapená, že šlo o dialog, že si nás vyslechl. Z povolební situace samozřejmě nadšená nejsem. Hodně mětízí představa, že by se měl ministrem životního prostředí stát člověk, který říká, že na ministerstvu poteče zelená krev a že jsou environmentální aktivisté škodná. Ráda bych podotkla, že se v žádném případě nestavím proti výsledku

voleb a respektuji, jaké politické strany jsme si demokraticky zvolili. Nesouhlasím ale s konkrétním personálním zastoupením, a to i proto, že pan Macinka pracoval několik let v Institutu Václava Klause financovaném Pavlem Tykačem, který vlastní uhelné doly a uhelné elektrárny.

Tvůj profil *shluk.buněk* má na Instagramu 158 tisíc sledujících. Co tě přivedlo k tomu, že jsi začala veřejně mluvit o změně klimatu, životním prostředí, problému fast fashion nebo obnovitelných zdrojích?

RH: Pro mě je ochrana životního prostředí celoživotním tématem. Chtěla jsem začít natáčet videa už během studia na gymnáziu, ale tehdy mně to nepřišlo dostatečně dobré. Chybělo mi jasné sdělení, které bych předala.

Klíčový moment nastal v prvním ročníku bakalářského studia, kdy jsem se dostala na stáž do Poslanec-ké sněmovny k pirátské poslankyni Kláře Kocmanové. Tam jsem viděla hlubokou práci s daty, snahu o nalezení řešení výhodných pro životní prostředí i pro lidi. Jenže se vůbec nedostala k jednacímu stolu, protože zkrátka neměla danou prioritu. Tehdy jsem pochopila, že dokud budou brát lidé ochranu životního prostředí jako okrajové téma, nic se nezmění. A tak jsem se rozhodla, že se stanu mainstreamovou influencerkou a budu vysvětlovat téma přirozenou a jednoduchou cestou, třebaže nevy padám jako stereotypní environmentální aktivistka.

Zaměřuješ se i na větrnou energii. Změnilo to nějakým způsobem tvůj pohled na klimatickou krizi?

RH: Dříve jsem se ve všem – a tím pádem i ve výrobě elektriny z obnovitelných zdrojů – snažila nalézt chyby. Poukazovala jsem mimo jiné na emise vzniklé při výrobě větrných elektráren. Změnilo to až setkání se členy Friday for Futures, kteří mi začali velmi trpělivě a podrobně vysvětlovat vše, čemu jsem nerozuměla. Pochopila jsem, že pokud bychom hledali ideální zdroj energie, nikdy ho nenajdeme, protože takový není a jediným řešením by bylo přestat úplně používat elektřinu, což asi nechceme. Proto potřebujeme hledat jiná řešení, která jsou lepší než ta dosavadní, tedy lepší než uhlí. A samozřejmě je relevantní být kritický i k těmto udržitelným zdrojům. O problémek je třeba mluvit a řešit je.

Často se říká, že u nás nefouká, a když fouká, tak málo, a tím pádem větrná elektrárna není dostatečně efektivní. Jak to je?

RH: Máme potenciál pokrýt větrnými elektrárnami třetinu spotřeby elektřiny. Rozhodně jich máme nyní méně, než kolik bychom jich mohli mít, a to je, myslím si, škoda. Solární ani větrné elektrárny negenerují elektřinu neustále, samozřejmě je klíčové, jak zrovna fouká nebo svítí, ale naštěstí se mohou docela dobře vykryvat. Skvělou [analýzu](#) k tomu najdeme ve *Faktech o klimatu*.

Jak vnímáš současnou globální klimatickou situaci?

RH: Snažím se být optimistická a neustále hledám možnosti, jak zlepšit život obyčejného člověka. Aby se nám žilo lépe a abychom dál nezpůsobovali změnu klimatu, která má největší dopad na nejzranitelnější skupiny. Zaměřuji se na to, co můžu ovlivnit, a nepouštím se do pohrůžek, jestli jsme na dobré cestě, nebo ne.

Věřím, že je spousta lidí, kteří by chtěli začít chránit životní prostředí, ale tápou. Kde mají začít?

RH: Já jsem se k tomuto tématu dostala přes negativní zážitek. Jako malá jsem viděla video o změně klimatu a jeho dopadech na planetu a životy lidí. Bylo namířené na mladou generaci – my jsme měli tento průšvih vyřešit.

Když jsem viděla, jak extrémně náročný úkol před námi stojí, zdráhala jsem se a dodnes se zdráhám někomu radit, aby používal vlastní kelímek na kávu nebo aby úplně přestal

lévat a místo toho jezdil 20 hodin autusem na stáž do zahraničí a ještě si u toho připravil jídlo do krabičky. Není to realistické a ani bych tím mnoho lidí nepřesvědčila. Samozřejmě že se snažím žít maximálně zodpovědně k životnímu prostředí a sem tam nějaký udržitelný tip doporučím. *Ale snažím se spíše poukazovat na to, abychom se jako jednotlivci pokoušeli o systémové změny. Každý z nás je v něčem dobrý – pojďme zjistit v čem a využít to. Někdo může zařídit kontejner na bioodpad do své školy, jiný může zjistit, jestli se u něj v práci třídí odpad. Pokud bydlíte v bytovce, můžete protlačit fotovoltaiku na střechu bytového domu nebo se sejít s politiky svého volebního okrsku a snažit se o systémovější změny na této úrovni.* Některí budou pomáhat neziskovým organizacím nebo někde dobrovolničit. Lidé mají často pocit, že sami nezmůžou nic, a já se snažím ukazovat, že máme hodně možností. Podívejme se na Ludmilu Kozlovou,

středoškolačku, která iniciovala dopis studentů Andreji Babišovi a panu prezidentovi, aby nebyl Petr Macinka zvolen ministrem životního prostředí. Získala 7 500 podpisů a dnes se scházky s Andrejem Babišem zúčastnila s námi. Nebojme se být kreativní a zkusme něco vymyslet.

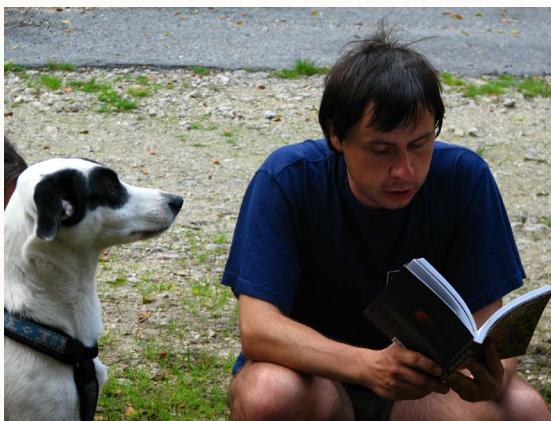
Celý rozhovor si můžete poslechnout na [Spotify](#) nebo se podívat na video na našem [youtubovém kanále](#). V podcastu [Na koberečku](#) hostíme zajímavé osobnosti, které se věnují nejrůznějším tématům v oblasti ochrany přírody. Pokud vás zajímají energetická téma, doporučujeme k poslechu nové díly s našimi kolegy. Karel Polanecký například mluví o tom, zda je síť připravena na boom obnovitelných zdrojů, a Ondřej Pašek zase společně s Vladimírem Lamperem z Enerkomu Pobeskydí představují příběhy energetických společenství v rámci komunitní energetiky.

→ Průchod Trojmezenským pralesem, NP Šumava, 2006

Čtvrtstoletí umění provázet přírodou

Je to již pětadvacet let, kdy Hnutí DUHA uspořádalo svoji první poznávací exkurzi pro veřejnost vedenou odborným průvodcem. Vedla tehdy napříč národním parkem Šumava. Dnes jsme o notný kus dál: v letošním roce proběhlo sedm výprav do čtyř různých oblastí české divočiny a v roce příštém k nim přibude další místo. Za tu dlouhou dobu se duhové exkurze znatelně rozrostly, ale to není to nejpodstatnější. Především se z nich staly svébytné tradiční akce, které mají mnoho různých barev a odstínů.

- ↑ Pod vrcholem Luzného vypráví Jaromír Bláha,
NP Bavorský les, 2007
- ↑ Předčítá Jaromír Bláha, NP Šumava, 2007

Poprvé zájemci z řad veřejnosti vyrazili do šumavské divočiny v létě roku 2000. S nápadem uspořádat několikadenní poznávací výpravu do terénu tehdy přišel Jaromír Bláha, nestor ochrany šumavské divočiny z Hnutí DUHA, který dodnes vždy na konci srpna touto „Velkou exkurzi napříč národními parky Šumava a Bavorský les“ provází. Krátce předtím v létě roku 1999 totiž proběhla občanská blokáda kácení v Trojmezenském pralese nedaleko Plešného jezera. Hnutí DUHA takto tenkrát vyhrotilo svůj protest proti kácení v nejcennějších I. zónách národního parku. Brzy nato bylo jasné, že je třeba veřejnosti ukazovat a vysvětlovat přímo v terénu mezi smrky, o co Hnutí DUHA jde, když tak razantně bojuje za ochranu divoké přírody.

Od té doby se exkurze opakovala každoročně a neztratila svůj význam, ba právě naopak. Spory o ochranu šumavské divoké přírody pokračovaly ještě mnoho let a veřejnost měla zájem dozvědět se více přímo v terénu. V roce 2015 se šumavské exkurze rozrostly na čtyři výpravy a mezi průvodce se vedle Jaromíra Bláhy zařadil bývalý zaměstnanec Správy NP Šumava i NP Bavorský les Pavel Štorch, místní šumavský průvodce Josef Pecka a odbornice na ochranu velkých šelem z Hnutí DUHA.

Josefa Volfová (do roku 2023). Později se na dvě sezóny přidala ještě Renata Placková ze Správy NP Šumava. V roce 2023 jsme nakoukli i mimo Šumavu: přibyly exkurze do míst plánovaného národního parku Křivoklátsko a do NPR Jizerskohorské bučiny. Obě exkurze vede Jeřák Hofmeister z Katedry ekologie lesa ČZU za přispění Martina Voráče z Hnutí DUHA. Přidala se také výprava do NP České Švýcarsko pod vedením místního strážce a fotografa Václava Sojky a Dany Vébrové ze Správy NP České Švýcarsko. Příští rok se poprvé vypravíme do krušnohorských bučin nedaleko Horního Jiřetína a do nové divočiny vznikající po ukončené těžbě hnědého uhlí v Lomu ČSA.

Čtvrtstoletí exkurzí je dobrou příležitostí k ohlédnutí. Čím jsou exkurze specifické? A jaké charakteristické odstíny mají?

Odstín první: poklad jménem divočina

Ústřední myšlenkou exkurzí je zprostředkovat všem laickým zájemcům vizi ochrany

divoké přírody, tedy přírody ponechané samovolnému vývoji. To je vize, o kterou usiluje Hnutí DUHA už několik desetiletí, naposledy třeba v kampani Divočina naběton. V současné celosvětové krizi úbytku biodiverzity je právě ochrana divoké přírody jednou z cest, jak tomuto neblahému trendu bránit. Potvrzuje to i platná *Strategie ochrany biodiverzity Evropské unie do roku 2030*, podle níž by mělo být do této doby 10 % území EU přísně chráněno. Ochrana divočiny je ideálním naplněním této strategie. Exkurze jsou výbornou příležitostí, jak ukazovat různé tváře divoké přírody v různých biotopech od horských smrčin po níže položené listnaté lesy a jak vysvětlovat, jak divoká příroda „funguje“ a v čem tkví její nesmírná biologická hodnota.

Nejsou to ale jen odborné ekologické důvody, proč má smysl divočinu poznávat. Je to také fascinující přírodní divadlo, které se v mnohem vymyká běžnému prostředí středoevropské obhospodařované kulturní krajiny. Staré stromy, mrtvé a tlející dřevo v mnoha podobách, vývraty a pahýly,

↑ Na česko-rakousko-bavorském trojmezí, NP Šumava, 2022

↑ Křivoklátsko, 2023

spontánní zrod nového života, lesy pojmenované kůrovcem nebo požárem – to všechno jsou fenomény, které k divočině patří. Na exkurzích lze tuto svébytnost, nespoutanost a divokost zažít velmi zblízka a plnými doušky. Průvodci totiž dobře vědí, kam účastníky vzít a na co stojí za to upozornit.

Odstín druhý: umění být průvodcem

S postupujícími roky je stále zjevnější, že setkání s osobností průvodce je na exkurzích stejně důležité jako samotné setkání s místní přírodou. Průvodce (či průvodkyně) se na několik dní stává mluvčím přírody a krajiny kolem nás: vypráví příběhy, které krajinu oživují, ukazuje, čeho bychom si mnohdy vůbec nevšimli, nebo udává ráz a tempo, jakými krajinou postupujeme, a tedy jak ji zažíváme jako celek.

Naše exkurze dnes vede celkem sedm průvodců a každý z nich je svébytnou osobností, která má jiné silné stránky a oslovuje návštěvníky odlišným způsobem. Někteří

přistupují ke krajině více odborně: představují vědecká zjištění, erudovaně propojují téma divočiny s širokými ekologickými souvislostmi a dokážou zprostředkovat význam její ochrany v globálním měřítku. Jiní zase vynikají jako místní znalci. Za jejich promluvami jsou cítit stovky dnů a tisíce hodin prožitych ve zdejší krajině a její hluboká znalost ze všech možných úhlů pohledu. Mezi průvodci jsou i tací, kteří oslovují svým bez nadsázkы celoživotním zápasem za ochranu místní divoké přírody. Zaníceně mluví o její důležitosti a hodnotě i o bojích, které bylo (nebo možná ještě bude) třeba podstoupit. Většina průvodců však dokáže více či méně propojit tyto stránky dohromady.

Pozoruhodné je rovněž to, jaké způsoby průvodci volí, když se návštěvníkům pokouší dostat místní přírodu a krajinu co nejvíce pod kůži. Někdy jsou to nezvyklé cesty, kudy vás vedou: občas je třeba sundat si boty a kus cesty se brodit chladivou říční vodou, místo se prodíráte mlázím nebo donekonečna překračujete trouchnivějící padlé kmeny. Jindy se zase musíte doslova škrábat do suťového svahu, abyste se

dostali k těm nejkrásnějším místům. Nebo naopak průvodce vyhlásí delší zastávku a vyzve, aby si každýnašel osamělé místo v okolí, na nějaký čas spočinul a soustředil se jen a jen na přírodu a na to, jak k nám promlouvá. Zdá se to jednoduché, ale mírá to překvapivou sílu. V neposlední řadě občas průvodce bere do rukou uměleckou literaturu. Předčítá a s autorovou pomocí se vám pokouší zprostředkovat ducha tamní přírody.

Být dobrým průvodcem je zkrátka koktejl s mnoha různými přísadami. Je to opravdové umění a není vůbec lehké v něm vynikat. Snad se to ale průvodcům duhových exkurzí alespoň zčásti daří.

Odstín třetí: krajina blízká jako domov

Neviditelnějším smyslem exkurzí je osvěta v ochraně divočiny a snad i přírody obecně. V pozadí stojí jednoduchá úvaha: čím více budeme přírodu znát, rozumět jí a chápout smysl její ochrany, tím více si jí budeme

vážit, sami budeme ochotni podporovat její ochranu a nasazovat se pro ni. Exkurze ale mají i subtilnější a méně nápadný význam. Pro mnoho lidí, kteří se vydávají do přírody, tvoří krajina jen jakousi pasivní kulisu pro jejich vlastní zájmy. Touží navštívit hlavní přírodní atrakce a chvíli se jimi pokochat, udělat si pár exkluzivních fotek nebo se třeba projet na kole na čerstvém vzduchu obklopeni pěknými scenériemi.

Exkurze se snaží být něčím jiným – role se tu jako by obrací. Okolní příroda, její příběhy a její hodnota tu najednou hrají hlavní úlohu a my jsme zpočátku (a leckdy dlouho) jen pozorní a zvídaví hosté na návštěvě v novém, neznámém, ale velkolepém příbytku. Průvodce se nás snaží nenápadně vést, abychom se uměli mnohem lépe dívat, dokázali v okolní krajině čist, co nám vypráví, a snad i díky tomu dovedli prožít údiv a úctu ke všemu krásnému a cennému, co nás obklopuje. Exkurze se nám snaží zprostředkovat, jak je možné přírodu poznávat a doceňovat nepovrchně a do hloubky jako svébytný a bohatý projev života.

↑ Vypráví průvodce Jeňák Hofmeister,
NPR Jizerskohorské bučiny, 2025

- ↑ Na Frýdlantském cimbuří v NPR Jizerskohorské bučiny, v popředí průvodce Jeňký Hofmeister, 2025
- ← Na spáleništi v NP České Švýcarsko s průvodkyní Danou Věbrovou, 2023

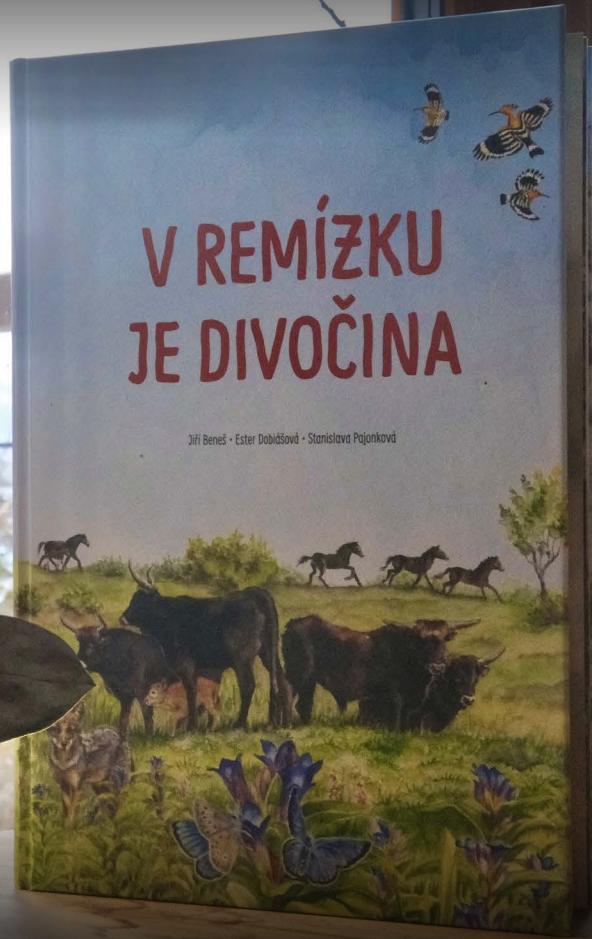
Proto jsou ostatně tolik důležité ony výše zmíněné dovednosti a přístupy průvodců i to, že sami mají ke krajině silný vztah, o který se mohou dělit s druhými.

Je zřejmé, že několikadenní exkurze nemohou být ničím víc než jen iniciačním zážitkem a první pozvánkou k poznávání a objevování divoké přírody. Snažíme se ale, aby ta pozvánka stála za to. Abyste se k místní krajině dovedli přiblížovat tak dobře, aby se mohla postupně stát pomyslnou součástí vašeho domova.

i Autor je koordinátorem exkurzí Hnutí DUHA.

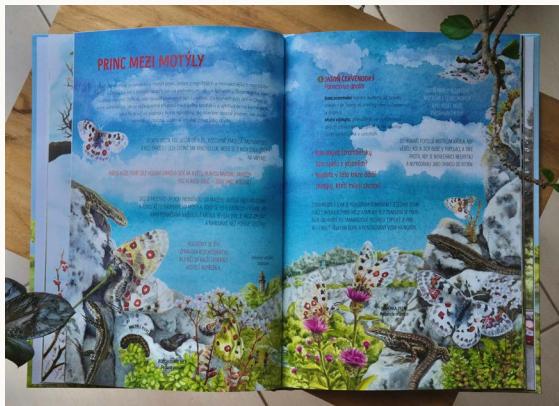
Kontakt: martin.vorac@hnutiduha.cz

Nabídku exkurzí na rok 2026 naleznete nejpozději v březnu na webu www.hnutiduha.cz/exkurze.

V remízku je divočina

Průvodce divočinou pro všechny malé i větší zvídavce

Kniha ekologa a kolegy Jiřího Beneše vtáhne čtenáře do skrytého světa, který nás obklopuje. Je stopařským průvodcem, dobrodružnou výpravou za zvířaty české přírody i vážným apelem, jak vlastní aktivitou ochránit ohrožené druhy. Ale především je to odkaz. Odkaz milujícího tatínka, který svým dětem zanechal zprávu, jak být trpělivým pozorovatelem a ochráncem těch nejzranitelnějších. Jirka své milované děti náhle opustil ve věku 36 let.

Rozpracovanou knihu dokončila Ester Dobiášová, která do textů otiskla poetiku lákající listovat stránkami a dozvídат se víc a víc. Překrásné ilustrace nakreslila Stanislava Pajonková.

Kniha vám představí čtyři desítky zvířat. Po přečtení budete vědět, cím je každé z nich unikátní, jak žije, jak vychovává své potomky nebo co má obvykle na jídelníčku. Víte například, kterému vzácnému ptáku se říká vznešený tanečník? Čím to, že jeho láska k vyvolené trvá celý život, ale přesto se jí svým hlasitým troubením a hlubokým nakláněním dvoří každý rok znova a znova? A který z ptáků je vášnivým jedlíkem, jakému zvířeti se říká vousatá akrobatka nebo který motýl umí zpívat a dokáže překonat tiše kilometrů?

Na stránkách knihy narazíte na nejrůznější otázky a na konci najeznete správné odpovědi, a navíc rejstřík všech zvířat v češtině i latince, mapu míst, kde můžete naše skryté sousedy pozorovat, nebo slovníček pojmu, v němž se dozvíté, co je to

třeba jacobsonův orgán, čárování či bestiář.

Jiří Beneš vás zve k dobrodružství, kterým byl naplněn celý jeho život. Miloval přírodu a mimojiné zachránil starý třešňový sad ve Šternberku nebo zorganizoval pomoc pro polský Bělověžský prales. Miloval i lidi, a proto odvážel ukrajinské ženy a děti před válkou do bezpečí. Často i k sobě domů. Všechno stíhal, ale na

sebe nemyslel. Když mi volal z Týdnů pro krajinu, abychom pro dobrovolníky, které vedl, připravili povídání o Hnutí DUHA, zdálo se mi, že je nemocný. Odbyl mě slovy: „Ale ne, jen mám trochu rýmu, to je ok.“ Za týden přišla ta smutná zpráva.

Kniha *V remízku je divočina* vznikla v rámci projektu Hra o klima. Vydala ji s pomocí rodiny a přátel Jiřího Beneše nezisková organizace Na myslí a je k dostání v distribuci Walden Press na [BioBooks](#) a na e-shopu [Selmy](#).

Kupte si knihu, ponořte se do příběhů a vydejte se za dobrodružstvím. A vezměte s sebou i děti. Ať se Jirkova láska k přírodě šíří do všech koutů!

Kde jste nás mohli vidět

● Znovu v ulicích na podporu klimatického zákona

V čele s ředitelkou Zuzanou Lenhartovou jsme se na začátku listopadu sešli před Ústavním soudem v Brně, abychom podpořili ústavní stížnost spolku Klimatická žaloba. Spolek v žalobě poukazoval na to, že Česká republika neplní své klimatické závazky a nepřijímá dostatečná opatření ke snižování emisí skleníkových plynů. Tyto iniciativy považujeme za důležité a jsme rádi, že jsou lidé vůči svému okolí aktivní.

● Na schůzce s Andrejem Babišem

Společně s dalšími zástupci a zástupkyněmi ekologických organizací se náš kolega Jiří Koželouh v říjnu zúčastnil jednání s předsedou Hnutí ANO Andrejem Babišem. Hlavním tématem byla obava o ochranu životního prostředí, pokud by Ministerstvo životního prostředí obsadili Motoristé sobě. Andrej Babiš byl upozorněn, že program Motoristů v otázce životního prostředí jde proti závazkům, které Hnutí ANO slíbilo svým voličům. Jde například o ochranu národních parků nebo o dotace domácnostem, jako je Nová zelená úsporam nebo kotlíkové dotace, které chtějí Motoristé zrušit. Předseda si delegaci vyslechl, projevil pochopení pro ochranu přírody, ale zároveň naznačil, že Ministerstvo životního prostředí zřejmě skutečně povede zástupce Motoristů.

● Brno střeží Ministerstvo životního prostředí

V říjnu zorganizovaly brněnské ekologické organizace včetně Hnutí DUHA demonstraci za záchranu Ministerstva životního prostředí. Přišlo tisíc lidí, nad jejichž hlavami se mihotaly ručně psané transparenty podporující ochranu životního prostředí. Mezi lidmi hovořícími na pódiu byl i náš odborník na krajinu Honza Skalík, který upozorňoval třeba na to, že Petr Macinka zpochybňuje klimatickou změnu a je v přímém střetu zájmů kvůli sponzoringu mnoha fosilních miliardářů.

● Demonstrační akce na Hradčanském náměstí

Pět tisíc lidí zaplnilo třetí říjnovou neděli Hradčanské náměstí a my jsme byli samozřejmě u toho. Demonstrovalo se totiž za záchranu Ministerstva životního prostředí, které po parlamentních volbách spadlo do náruče Motoristů. Ti však měli ve svém programovém prohlášení body, které by českou přírodu mohly namísto ochrany vážně ohrozit. Sám Petr Macinka, kandidát na ministra životního prostředí, se nechal slyšet, že na ministerstvu „poteče zelená krev“. Na demonstraci, kde nechyběla ani ředitelka Hnutí DUHA Zuzana Lenhartová, lidé vyzývali premiéra Andreje Babiše a prezidenta Petra Pavla, aby do čela ministerstva dosadili kompetentní osobu, která bude mít k vedení tohoto klíčového úřadu odbornou kvalifikaci. Děkujeme, pokud jste se shromáždění také účastnili.

↓ Foto: Petr Zewlakk Vrabec

↑ Foto: Barbora Sommers

Potvrzení o daru

Právě vy, naši dárci a dárkyně, jste hlavními tahouny v našem úsilí o ochranu přírody. Ukusovat pravidelně ze svého příjmu s důvěrou, že s vašimi dary budeme pracovat, jak nejlépe dokážeme, považujeme za nesmírně laskavý krok, který nikdy nebudeme brát jako samozřejmost. Děkujeme vám za to!

Víte, že si dary, které nám posíláte, můžete každoročně odečíst od základu daně v daňovém přiznání? Je to úplně jednoduché. Abyste mohli odečet využít, potřebujete, aby byl součet všech vašich darů v daném kalendářním roce vyšší než 1 000 korun nebo aby jejich úhrnná hodnota přesáhla 2 % ze základu daně. Pokud jste nám na sebe poskytli kontakt, dostanete od nás potvrzení o daru automaticky vždy na začátku roku. A to i v případě, že jste poslali nižší částku než zmínovaných 1 000 korun. Pokud totiž přispíváte i jiným organizacím, částky se sčítají.

Důležité je, abyste měli v potvrzení správné údaje. To snadno zkontrolujete nebo upravíte v dárcovské samoobsluze na adresu osobniudaje.hnutiduha.cz. Zde si můžete upravit změnu jména, e-mailové adresy nebo trvalého bydliště (případně i kontaktní adresu, pokud chcete zaslat potvrzení o daru poštou).

Dárcovské podpoře se od srpna tohoto roku věnuje naše milá kolegyně Denisa Nováková. Denisa studuje environmentální studia na Masarykově univerzitě v Brně a kromě práce u nás působí ještě pákrát v měsíci jako průvodkyně v lesní školce. Ráda vyráží do hor na vícedenní výlety a do lesa na ty kratší, kde se může zastavit třeba na čajový rituál. Ve volných chvílích zkouší hrát na didgeridoo a djembe. Nejraději ale hraje ve skupině na hudebních jamech. Doma peče o kocoura a mnoho pokojových kvítek.

Pokud byste potřebovali pomoc s něčím, co se týká dárcovství pro Hnutí DUHA, obratě se na ni prostřednictvím e-mailu pratele@hnutiduha.cz nebo zavolejte na telefonní číslo 608 283 490.

Magazín Hnutí DUHA, zimní edice, 2025
Vydává: Hnutí DUHA, Údolní 33,
602 00 Brno

tel.: 545 214 431
@: pratele@hnutiduha.cz
web: www.hnutiduha.cz

Hnutí DUHA prosazuje zdravé prostředí pro život, pestrou přírodu a chytrou ekonomiku. Dokážeme rozhýbat politiky a úřady, jednáme s firmami a pomáháme domácnostem. Našich výsledků bychom nedosáhli bez podpory tisíců lidí, jako jste vy. Děkujeme za každý dar.

Šéfredaktorka: Magda Znamenáčková

Redakce: Jiří Koželouh, Martin Voráč,
Denisa Nováková, Zuzana Lenhartová, Eva
Pernicová, Ilona Musilová

Korektura: Lucie Krejčí

Sazba a grafika: Bronislav Musil

Foto: Ester Dobiášová, Jana Kloučková
Kudrnová, Jana Dúbravčíková, Barbora
Sommers, Petr Zewlakk Vrabec, Martin
Voráč, Jan Hofmeister, Pavel Plic, Michal
Stránský, archiv Hnutí DUHA, Dano Szabó,
Blanka Adlerová, Magda Znamenáčková,
Tomáš Znamenáček, Envato

Podpořte nás!